

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strada tragarilorului [L3-
vászutas], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articolii trimisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politic, literar, comercial si economic.

Va esi Mercuri-a, Vineri-e si Dominec'a.

Pretul de Prenumeratiune

Pre trei luni . . . 3 fl. v.

Pre sase luni . . . 6 „ „

Pre anulu intregu . 12 „ „

Pentru Roman'ia :

prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n

„ 6 luni 16 „ = 16 „ „

„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni :

10 or. de linia, si 30 or. taca's tim

brale pentru fiecare care publica-

tione separatu. In locul deschis

20 or. de linia.

Unu exemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la diuariulu politicu

„FEDERATIUNEA“

pre patrariulu II. aprilie—iuniu 1872.

DD. abonati, alu caroru abonamentu espira cu finea lunei curinte, martie, se binevoiesca a-si reinnoi abonamentele catu mai curundu, pentru ca respectivii DD. abonati se pota fi feriti de irregularitati in primirea diuariului, era Administratiunea si Expeditura de complicatiuni, cari provinu d'in intarziatale insinuari la abonamentu.

Conditiiunile de prenumeratiune remanu cele d'in fruntea diuariului.

Redactiunea.

Pest'a, 23. mart. 1872.
4. apr.

Dupa scurtele ferie, d'in caus'a serbariloru apuseniloru, discussiunile in camera deputiloru Ungariei s'a reinceptu si se urmedia cu multa vivacitate. Intr'alte impregiurari ne ar' prinde mirarea, cum se pote vorbi atata si cum potu discussiunile deveni interesante a supra unei simple „introduciuni“ la cutare lege. Caus'a ca se vorbesce multu este cunoscuta: pentru a se ucide timpulu, ca estu-modu votarea proiectului de lege despre modificarea legii elect. 1848. se devina imposibile, era ca discussiunile au devenitu atatu de interesante caus'a este antaiu: ca deputatulu Iosifu Madarasz, prin motiunea sa, au sulevatu marea cestiune a sufragiulu universale; a dou'a causa este: ca deputatii nationali Alessandro Mocioni si Alessandro Romanu, prin cuventarile lor, dreptu respunsuri la espectoratiunile inoportune alle deputiloru Csernatoni si Aronu Siladi, dedita nu numai occasiune, ci silira moralmente pre corifeii oppositiunii ca acesti pretinsi liberali se-si marturisesca credintiele atatu facia de sufragiulu universale, catu, si mai vertosu facia de cestiunea nationalitatiloru, carea prin cei doi deputati ultramagiari, fu trasa ca de peru, in mediulocu discussiunii. Tactic'a parlamentaria a deputatoru nationali avu successulu deplinu, ca ci toti deputatii cati vorbirea pana acum dupa d'insii dedita espressionea sentimentelor ce au, si principiloru ce professada cu privire la acesta cestiune, firesce fla care conformu programulu partitei de care se tiene. In siedinti'a de eri, corifeulu centrulu stangei, Colomanu Giczzy, atrasse, pote mai multu ca alta data, attentionea camerei, parte pentru ca se crede a vorbi in numele partitei, parte pentru ca se occupu multu cu cei doi deputati nationali, cu tote ca de cestiunea nationalitatiloru au vorbitu mai multu per tangemem (in treacatu), ba cu multa reserva si chiaru sfiala. Acestu omu betranu cu argumintele salle celle ruginose de invehite si imblatite, se pare a portu frica de nationalitati si de ora-ce frica este reu consiliariu, nu ne miramu daca betranetiele, de la natura fricose, nu sciu recurge la alte mediuloce decatu repressive si regressive. Cu viua multumire ascultar mu inse pre deputatii Ign. Helfy, Ed. Kallay, Aless. Almassy, Lud. Mocsari, cari ca adeverati amici ai libertatii si capete intru adeveru lumnate, in cestiunea sufragiulu universale dar' mai alesu in cestiunea de nationalitati stetera la innaltimea missiunei lor. — D. Mocsari este vechiu amicu allu nationalitatiloru, cunoscutu prin articlii sei publicati meru de la 1860 in coce, mai nainte in „Pesti Naplo“ mai apoi in „Hon“, prin cari au desceptatu attentionea connationaliloru sei si simpatiele nostre, cari le are cu atatu mai vertosu cu catu dsa tienendu-se de centrulu stangei, convictiunile salle nu le supune orbisui disciplinei partitei salle, ci scie se-si conserve independenti'a morale si spiretuale atunci candu partit'a sa urmedia prin-

cipie contrarie convictiuniloru salle. De ar' fi mai multi ca D. Mocsari am ave sperare intemeiata pentru impacatiune, inse rari nantes in gurgite vasto.

Press'a anglesa se occupa cu totu a dinsulu de reportele Italiei catra Francia de una parte, si catra Germania de alta parte. „Times“ observa cu privire la presedintele republicei franceze, ca e curiosu, cum de caruntulu barbatu de statu nu intielege, ca numai inimiceti'a Francei formeza legatur'a intre doue nationalitati, cari de altmintrea n'au, asie dicundu, mai nemic'a comunu, precum e Germania si Italia. Impregiurarea, ca Italia se radiema pre Germania, se explica simplu d'in instinctulu propriei sustineri. In fine diuariulu d'in cestiune face observatiunea, ca pusetiunea de asta-di a Italiei facia de ambele poteri, adeca de Germania si Francia, e totu ace'a care a fostu inainte si sub decursulu resbelului d'in urma. Adeveratele interese ale Italiei tientescu la una neutralitate demna si onorifica, precum si la evitarea d'a se amesteca in affacerile stateloru vecine. — Diuariulu conservativu „Standard“ nu crede in una aliantia formalu intre Germania si Italia, si considera o simpla intielegere intre aceste doue state de sufficienta pentru ajungerea scopuriloru lor. Cum ca existe asemenea intielegere nu incupe neci cea mai mica indoieala, dar' pana la una conventiune, seu, cum amu dice, pana la una aliantia e inca unu pasu lungu. Atata e siguru, ca Germania nu se teme asie curundu de vro incercare de resbunare d'in partea franceiloru, si Francia s'ar arunca numai in abisulu peritiunii, daca ar' reinnoi asta-di resbelulu. Dreptu-aceea, observa diuariulu de mai susu, e cu totulu superfluu, ca cine va se se asigure prin stipulatiuni formale contra unui periolu indepartatu.

Camera reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 2. aprilie, sera.

Presedintele P. Somssich deschide siedinti'a la 5 ore d. m. Guvernulu a fostu reprezentatu prin ministrii: Pauler, Tisza, Toth, Lonyay, Bittó, Kerkapoly si Szlavy.

Dupa verificarea procesulu verbalu alu siedintiei d'in urma, presedintele pune pre biuroulu camerei consemnatiunea interpellatiuniloru si amendamentelor presintate in lun'a lui martiu, si trecute intre agendele lunei curinte. — Dupa ace'a comun'ca, ca deputatulu Fridericu Schaffer e verificatu definitu, de-ora-ce terminulu legale de 30 dille a espiratu, fara ca se fi incursu vre-unu protestu contra aligerii lui. In fine presedintele anuncia mai multe petitiuni, cari se trecu la comisiunea petitiunaria d'impreuna cu petitiunile presintate de deputatii Lud. Mocsary, Ign. Helfy, Matia Onossy si Ioanu Vajda.

Sava Vukovich cetesce proiectulu seu de resolutiune facutu in lun'a trecuta, dupa care ministrulu de finantie este invitatu a presintu unu proiectu de lege despre ajutoraree locuitoriloru d'in cottulu Torontalu, cari au suferita daune prin esundari. Oratorele propune, ca cu privire la urgenti'a obiectulu d'in cestiune camer'a se-i conceda a-si motiva si desvoluta amendamentulu seu in siedinti'a de mane.

Presedintele intreba camer'a daca accepta seu nu propunerea lui Vukovich, dar' la cererea a 20 deputati d'in stanga se face votare nominalu, alu carei-a resultatu este urmatorulu: d'intre 420 deputati verificati 78 voteza pentru si 129 contra propunerii; 212 deputati au fostu absinti, presedintele n'a votatu; deci propunerea s'a respinsu cu majoritate de 51 voturi.

Paulu Ordody relateza, ca comisiunea verificatoria permaninte a verificatu alegerea deputatoru Bela Lukacs si Gabrielu Elek, rezervandu-se terminulu legale de trei dille dille pentru presintarea protestelor ce staru face contra aligerii lor. Lukacs se imparte in sectiunea 9 era Elek in a opt'a.

Iuliu Kautz relateza d'in partea comisiunii pentru bibliotec'a camerei in privinti'a transportarii si asiediarii bibliotecei fericitulu deputatu Ignatiu Giczzy donata camerei. — Raportulu se va tipari si pune in desbaterea camerei.

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dillei si continus desbaterea speciala a supra introducerii legii electorale.

Ignatiu Helfy polemizeza contra mai multoru asser-

tiuni ale ministrulu-presedinte si accepta propunerea lui Madarasz.

Alessandru Romanu, reflectandu la espectoratiunile mai multoru oratori contra nationalitatiloru, apera sufragiulu universalu. — (Vorbirea se va publica. Red.)

Siedinti'a se inchiaia dupa 8 ore ser'a.

Siedinti'a de la 3. aprilie, 1872.

Presedintele Somssich deschide siedinti'a la 10 ore a. m. D'intre ministrii sunt de facia: Lonyay si Pauler.

Dupa verificarea procesulu verbalu alu siedintiei precedente, Aless. Csányi, Paulu Kosztolányi, Emericu László si Daniel Szakácsy insinua petitiuni, cari se predau comisiunei petitiunarie.

Et. Matolay interpelleza pre ministrulu pentru aperarea tierrei, ca de ce a intarziatu pana acum cu presentarea proiectulu de lege despre obligamentulu generalu pentru aperarea tierrei, si are de cugetu a lu presentu catu de curundu?

Adamu Lázár interpelleza pre ministrulu de justitia si pre celu de interne, ca are guvernulu de cugetu a delega pre cale legislatoria cestiunile despre asie numitele dieciuele urbariale miste si de servitute, ce s'au ivitu in Ardelu si cu ce si-voru rectificu negligerea referitoria la aceste cestiuni?

Daniel Irányi adreseza ministrulu-presedinte si ministrulu croatu-slavonu urmatori'a interpellatiune: 1. Ce pretensiuni au facutu barbatii croati de incredere si de ce n'a successu impacatiunea? 2. De ce s'a disolvatu diet'a croata-slavona si pentru ce rescriptulu reg. de disolvere era datatu innainte de diu'a deschiderii? 3. De ce a abdisu banulu? si 4. de ce a abdisu comitele supremu d'in Belovar si s'au destituitu mai multi comiti supfemi si administratori? si in fine 5. Pre care di cugeta guvernulu a convocá diet'a croata-slavona?

Interpellantele observa, ca va acceptu optu dille dupa respunsu, si daea in acestu tempu guvernulu nu va responde, atunci elu va face pasii, la cari lu-obleaga starea cea critica si detorinti'a sa de deputatu.

Camera trece apoi la ordinea dillei: desbaterea speciala asupra proiectulu de lege electorale.

Colomanu Ghyez accentua differitele interese ale locuitoriloru tierrei, cari in parlamentu trebuie se fia reprezentate si validate, si folosulu sistemulu guvernareii parlamentarie. Concede, ca in viitoriu principiulu sufragiulu universalu vainvinge, acum inse nu se pote introduce, ca-ci legile nu se aducu pentru unu venitoriu tardiforu, ci cu consideratiune la impregiurari esistente si la pretensiunile presentelui. Oratorele polemizeza apoi contra lui Madarasz si dice, ca urmarile sufragiulu universalu in unu statu centralisatu se vedu d'in destulu d'in istoria cea mai recenta a refericeti Francei; d'in a Romei, care pana candu a votatu dupa curie, d'in di in di deveni mai puternica, si numai dupa ce au votatu dupa triburi s'au inceputu resbelele civile. Mai departe polemizeza contra lui Alessandro Mocioni si Alessandro Romanu si accentua, ca partid'a stanga, ce e dreptu, doretse fipsarea unui censu, dar' acestu censu trebuie se fia egal si pentru nationalitati. Romanu disse eri, continua oratorele, ca nationalitatele pentru acea nu sunt indestulite, pentru ca acestea numai in detorintie sunt egal indreptatite cu ungerii, nu inse si in drepturi. Oratorele e de parere contraria, fiindu ca nimene nu va poté documenta, ca parlamentulu Ungariei ar' fi adusu vre-o lege, care se nu aiba valore egala pentru tote nationalitatele.

Intre altele, fia cam va fia, Romanu a constatatu, ca nationalitatele n'au nesuintie amicale pentru tierra, si acet'a e destulu pentru a nu introduce sufragiulu universalu. Se alatura deci la propunerea lui Csernatony.

Dupa ce mai vorbescu Edmundu Kallay, Gabrielu Klementisz pentru propunerea lui Madarasz, si Baltazaru Halasz pentru a lui Csernatony, siedinti'a se redica la 2 ore d. m.

Siedinti'a de la 3. aprilie, sera.

Presedintele P. Somssich deschide siedinti'a la 5 ore. D'intre ministrii sunt de facia: Toth, Kerkapoly, Bittó, Lonyay si Pauler.

Alessandru Almassy, respingundu mai multe monstrari ale lui Lonyay, dice, ca acei-a, cari suspicioneza nationalitatele ca aru ave tendintie inimice tierrei, calum

nieza naționalitățile, căci acestea de securu voru întrebun-
tia în modu patrioticu suffragiulu universalu. Dorește deci
suffragiulu universalu și primește propunerea lui Madarász.
— Totu asié face și Aless. Mednyánsky. — Ludovicu
Mocsáry polemizează contr'a lui Ghyczy și Desideriu
Szilágyi, cari au opumnatu suffragiulu universalu, și pledează
pentru acestu-a. Mai vorbesc Thoma Pechy pentru propu-
nerea lui Csernatony, și cu acést'a siedinti'a se redica la 8
ore ser'a.

Intielegere.

Evenimente bogate, d'in cari potemu invetiá, ni de-
mustra, că fără intielegere nu e solidaritate, fără solidaritate
nu e putere propria, fără cari apoi n'avemu să acceptám
venitori favoritoria. Adeverulu acestu-a totu lu credem
ba precum am observatu, și caus'a neintielegerii o atribuim
in genere intielegintei, căci ni place a vedé numai faptele
altoru-a, ér' nu si ale nostre proprie; dacă inse tote faptele
contrarie interesului comunu — nu precum unii credu că
acum'a nu ar' fi oportunu, — s'aru aretá in publicu și
s'aru venturá, vedindu faptele proprie gresite, dora amu
poté uní parerile, ne-amu apropiá pote și ne-amu intielege,
inse spre a ajunge acestu scopu, la descoperirea fapteloru
trebuie să evitám ori-ce vatemare personale.

Unii de la natura sunt cu unu talentu mai mare
dotati, prin educatiune și alte giurstári mai desvoltati, alții
d'in contr'a remasi inderetru; d'ara și cei mai desvoltati
potu rateci, potu gresí, ér' cei mai remasi potu avé opini-
une buna și correspundietoria scopului și giurstárilor, apoi
care d'entre mai multe opiniuni e mai correspundietoria, acést'a
numai prin desbatere libera se pote lamuri.

Conformu principiiloru premise r' trebúf dara să
scimu, să determinám, care sunt faptele cele gresite, cari
intr'unu locu séu altulu se comitu, și cari ar' trebúf să le
indreptám, că să ne potemu intielege? Faptele acelea sunt
multe, varie, și sub varia forma, deci cu greu se potu
enumerá, inse dupa a mea parere, cele mai momentose dora
s'aru poté reduce la urmatoriile:

Cei mai descepti, mai esperti barbati sunt chiamati a
conduce publiculu, și dacă au vr'o idea, vre-unu planu,
dupa a loru parere, bunu spre ajungerea scopului, sub nu-
mele loru propriu potu cercá a-lu duce in deplinire, dar'
daca voiescu a lucrá sub numele altoru-a, dora in partida
séu reuniune constituiti, séu chiaru in numele natiunii,
atunci ideea trebuie comunicata cu corporatiunea respectiva,
careá apoi să o desbata liberu, neinfluintiata și fără cea
mai mica umbra de presiune; ér' combatentii ideei accep-
tate, precum și propunetoriulu celei caduete să fia scutiti de
ori-ce ura și obiectiuni nedemne; căci altcum, că să nu
atrage ur'a fruntasiloru a sup'r'a sa, totu insulu se va retie-
né de la pumnarea necesaria, cais'a va remané nedesba-
tuta, fruntasulu conducatoriu va deveni inchipuitu, absolu-
tistu și asié vointi'a libera se va monopolisá.

Dacă unu romanu, atacatu pre nedreptu de unu con-
trariu alu natiunii, între fruntasii natiunii nu afla aperiatori;
séu dacă la innaintare, aplicare, séu alte folosuri nu se iá
in privintia meritulu natiunalu, devotamentulu, ci alte moti-
ve de interesu, atunci atacatulu séu inapoiatulu va trebúf să
se retraga, și apoi nu sciu alu câteala nu va cercá man-
giare in castrele straine.

Dacă infratrea unei fractiuni a natiunii cu alta nati-
une, séu cu o parte a ei, formează unu actu, ce se pretinde
a fi alu întregii natiunii, atunci Brasiovenii, candu s'au in-
fratitu, fără a fi consultatu natiunea, au peccatutu contr'a
natiunii, ba chiaru și in contr'a loru, dacă sperantiele nu li
sunt garantate.

Cért'a despre activitate și passivitate între fiii ace-
lei-a-si natiunii, provine, dupa a mea parere, numai de la
aplicatiunea falsa a cuvinteloru, și in adeveru nu merita
imputare, căci passivitate cu greu se va aflá chiaru și in
cosmopolitismulu bine intielesu, ér' retinerea unguriloru
sub absolutismulu austriacu, in presentu a cehiloru și arde-
leniloru in adeveru e activitate negativa, dictata de espe-
rientia și giurstári; deci passivitatea acestoru-a se pote
socoti numai in privintia unoru afaceri, dara nu in gene-
ralitate, nu absolutu.

Cuvintele „activitate și passivitate“ eu asié le price-
pu, că cine pote face totu ce crede a fi spre binele nati-
unii, e activu positivu, dar' dacă vede, că tote călile i sunt
inchise, ingreunate, atunci face ace'a, cu ce crede a impe-
decá și slabi tendinti'a inamicului, și asié éra e activu, inse
negativu; deci passivi sunt numai cei nepassatori, indiferenti,
dar' nu și cei cari evita cursele și se ferescu că nu cum-va
să mane apa la mor'a stapanitoriloru.

Am cetitu argumente diverse despre activitate, cari in
sine aru fi de primitu, aru fi de recomandat, dar' între
impregiurárele presente sunt mai multu seducatorie, decât u
folositorie; apoi tragundu o paralela între tienut'a ungu-
loru sub absolutismulu austriacu și între passivitatea arde-
leniloru, le afu cam identice.

Ungurii s'au tienutu passivi, séu activu negativu, la
senatulu imperialu n'au participatu d'in caus'a, că natiunea
numai in diet'a sa propria se pote enuncia, dar' caus'a in
adeveru a fostu, că de la senatulu imp., unde ei aru fi
fostu in minoritate, nu au acceptatu ce-va bine, au preve-
diutu, că pretensiunile loru nu se voru implini; deschidien-

du-li-se diet'a, nu au tramisu la senatulu imp., și au ce-
ruta, că monarculu să li asigure drepturile prin juramentu
coronatiionale, și asié se nascu altu senatu, commissiune de
ambe partile cu putere egala, dualismulu; și acestea tote le
cascigara numai prin portarea loru negativu activa.

Ardelenii, dupa ce ungerii reesira singuri stapanitori,
cu nimicirea autonomiei mare-principatului, acestu-a se incepia
cătra Ungari'a, legile sanctionate fure sterse, și tote aceste
se efectura fără concursulu natiunii romane; asié ardele-
nii, d'in esperientia convinsi, că pre langa legea electorala
sustatoria nu voru reesi a alege ablegati in proportiunea
poporatiunii, și astfelu de la o dieta, unde nu ponderosi-
tatea motiveloru, ci arbitriulu unei majoritati fortiate decide,
nu au cuventu d'a acceptá implinirea pretensiuniloru nati-
onale, deci, fără garantia deplina, nici in activitate completa
nu voru intrá.

Ore activistii intrebatu-au ce au cascigatu romanii d'in
Ungari'a propria prin activitatea loru, pre langa tote că legea
electoralu nu e asié asupritoria? intrebatu-au, că dacă un-
gerii aru promite, afara de dieta, acést'a promisiune va avé
p. este totu Ardélulu efectu doritu?

Acestea erodu că passivitatii, séu mai bine, activistii
negativi le potu mai bine desluci, eu le atinsei numai că
causa impedecatoria a intielegerii.

Afara de causele instrate, cari sunt pedec'a intielegerii
și solidaritatii nostre, n'ar fi de prisosu a aruncá o privire
și preste Associatiunea literaria aradana și partid'a natiionale
d'in Aradu, unde neintielegerea este státu de incubata- și
inradecinata, încátu tote mergu anapoda și pre dosu.

Nu voiú să me ocupu de administratiunea interna a
acestei. Associatiuni, și nici că se tiene de obiectulu arti-
culului presentu, ci voiú să atingu pre scurtu numai caus'a
neintielegerii. Pentru ajungerea scopului maretu și salutariu,
care este „cultur'a poporului romanu“, este neincungiatu de
lipsa, că cei doi factori principali, poporulu și inteligenti'a,
să aiba ocaziune câtu mai desu d'a conveni, a conversá și
asié a se consolidá. Dorere inse, că acést'a nu se intempla,
și caus'a se díce a fi instrainarea și recel'a poporului, ce
eu credu, dar' totu-odata credu și aceea, că caus'a recelului
și a instrainării e inteligenti'a, carea nu-si canta petrecere
in localulu Associatiunii și asié nu dá poporului ocaziune
d'a conveni și conversá cu ea.

Incátu despre „Reuniunea natiionale aradana“, adeca
despre activitatea ei și a comiteteloru ei, nu voiú să ju-
decu, căci eu nu sciu să fi desvoltatu vre-o activitate mare
sub decursulu organizării municipale, nici nu cunoscú con-
duit'a natiionale a oficiantiloru romani alesi și denumiti.
Atát'a inse sciu, că neintielegerea și aici si-joca rolulu seu.

Cu privire la cele aci enunciate, unu casu enigmaticu
publicatu in „Federatiunca“ Nr. 129 — 1871. m'a surprinsu,
căci nu lu sciu explicá: — dacă conferinti'a alegutoriloru
d'in partid'a dreapta, adeca Deákiana, a voitu să ni mai con-
ceda unu postu insemnatu, dacă romanii se voru invól' să
fia alesu séu N. séu B., care cestu d'in urma e presiedinte
comitetulu centralu alu Reuniunii natiionale, deci e și con-
ducatoriu natiionale, acést'a n'o intielegu fără a presupune,
că deachistii guvernamentali considera pre D. B. totu că si
pre N. de allu loru.)

Casurile aici atinse in meritu tote sunt adeverate, și
pána ni sunt asié faptele, asié vomu avé și folosulu, dar'
indreptarea fapteloru e grea până unii nu se lapeda de
arogantia, alții de poft'a de a avé unu osu de rosu, de
interesu personalu, materiulu.

Combinandu aceste, dacă nu m'asiu teme de faptele
mortifere alle unoru intieleginti, bucuosulu asié acordá cu
D. G. Baritiu, că Romanismulu ar' fi sempiternu.

A . . .

Adunarea generale

constituanta a institutulu de creditu
și economie „Albin'a“ d'in Sibiu.

In 14. Martie se tienú adunarea generale constituanta
a institutulu „Albin'a“ in cea mai buna ordine.

Adunarea se compuse d'in 42 de actionari, represen-
tandu 172 de voturi si aproape 1000 de actiuni. Adunarea
se constitú, alegundu-si de presiedinte pre d. Dr. Alexandru
Mocioni și de notariu pre d. Ioane Popescu d'in Sibiu.
Cetindu-se dupa aceea raportulu comitetulu se vedú, că
se subscrise 3241 de actiuni și se respuse pentru ele
98.844 fl. 50 cr. Subtragundu-se de aici spesele avute cu
5854 fl. 50 cr. și scadiementulu cu reducerea actiuni-
loru la numerulu prescriu cu 2498 fl., starea efectiva a
cassei face 90.492 fl. v. a. La propunerea domnulu Babesiu
se esmise o comisiune in persoanele domniloru Papfalvi, Ra-
dulescu, Dr. Tincu, Senoru si Banciu spre a scontrá cass'a.
Comisiunea aflá cass'a in perfecta ordine, intru tote conformu

*) Cu tote că nu suntemu initiatu in secretele afface-
riloru locali și a nime in pactulu, compromissulu etc. partitei
nat. romane d'in Aradu, cu partid'a deachistiloru guverna-
mentali d'acolu, credemu a poté deslegá enigm'a estu-modu:
Deachistii guvern. offerira Rloru postulu cu conditiunea d'a se
caudá N si B, dar' totodata cu reservatiunea mentale,
că de voru calcă romanii in cursa primindu darulu Danaide-
loru, magiarii deachisti, in a caroru mana este puterea vo-
turiloru, voru alege pre magiaronulu N. cu titlu romanescu
sub auspiciile comitetulu rom. insu-si. Asié credemu noi,
pote fi că DV. sciti mai multe.

Red.

citreloru d'in raportulu comitetulu; ér' cu privire la banii
gat'a, cass'a se gasi in deplina conformitate cu extractulu
d'in diariulu de cassa legalisatu prin notariulu publicu,
anume cu 90.492 fl. Adunarea generale, luandu la cunos-
ciinta acestu raportu, absolvá comitetulu fundatoriu de res-
punsabilitatea sa cu privire la afacerile de pána acuma.

Cetindu-se decretulu ministeriulu regescu ung. de
agricultura, industria și comerciulu, ddto 20 iuniu 1871, Nr.
6727, prin care se aproba cu unele modificári statutele
institutulu, la propunerea facuta d'in partea domnulu Dr.
Maniu, adunarea privi statutele de cetite și le primi intru
totu cuprinsulu loru en bloc. Se purcese apoi la intregirea
consiliulu de administratiune, in sensulu §-lui 35, prin ale-
gera de 5 membri pre langa cei 7 fundatori, și votandu se
cu siedule, se alesera dd.: Gregoriu Mateiu cu 161, Elia
Macelariu cu 154, Metr. Dr. Vancea cu 120, Dr. Aureliu
Maniu cu 112 și Ioane Popescu cu 98 voturi.

La convocarea presiedintelui adunarea declará, că nu
afla motivata lips'a de o noua emitere de actiuni, și cu
acést'a se terminara lucráriile principali ale adunarei generali
constituante.

Consiliulu intregitu se constitú indata dupa adunarea
generale, alegundu-si de presiedinte pre d. Dr. Alexandru
Mocioni, de vice-presiedinte I. pre d. Iacobi Bologna, de vi-
ce-presiedinte II. pre d. br. Ursu, ér' de notariu pre d. Io-
ane Popescu.

In siedinti'a tienuta in diu'a urmatoria consiliulu alese
de directoriu alu institutulu pre acelu-a, carele incorporá
ideea infiintării acestui institutu, lucrá d'in tote puterile
pentru realizarea ei și de la care se pote asteptá cu dreptu
cuventu, că va conduce institutulu acum infiintatu spre in-
destulirea toturoru, adeca pre domnulu Visariunu Romanu,
firescu cu unanimitate de voturi și conformu §-lui 25 d'in
statute.

Celu-a-laltu personalu alu directiunii se compune d'in
unu secretariu, unu comptabilu, unu oficialu și unu servito-
riu. Postulu secretariulu va remané de-o-cam-data neimple-
nit, de comptabilu se alese d. Stefanu Lészai cu unu sala-
riu de 1000 fl., ér' de oficialu d. Cristianu Zidu cu unu sala-
riu de 600 fl. Sierbitoriuulu va trage 180 fl. pre anu. De-
legatulu consiliulu in sensulu §-lui 45 e domnulu Elia Ma-
celariu.

Pentru publicáriile necesarie se desemnara in intie-
sulu §-lui 5 pre langa foi'a oficioasa inca alte doue foi, adeca
„Gazet'a Transilvaniei“ și Albin'a.“ La propunerea directo-
riulu se decise a se cascigá pre unu tempu nedeterminatu
pentru primul terminu de organizare și puerea in viétia
a institutulu unu barbatu de specialitate, versatu intru or-
ganizarea de astfelu de institute; aquirarea și angagiarea
acestui barbatu se conceditú presiedintelui consiliulu.

In fine se mai decise, că institutulu să se marginesca
de-o-cam-data numai la urmatoriile afaceri: 1. la infiintá-
rea reuniuniloru de creditu pentru participantii, cari sunt
fundamentulu institutulu; 2. la primirea de deposite ban-
nali spre fructificare; 3. la darea de anticipatiuni pentru
obiecte de valoare; 4. la escomptarea de politie sigure; 5.
la facerea negotieloru de comisiune; 6. la primirea asupra-
si de cumperarea și vendiarea comisionale a charthieloru de
statu și de pretiu, cum și a altoru afaceri de banca cu
eschiderea veri-carui creditu bianco; mai departe și domi-
ciliarea de politie și incassarea loru pre contulu altoru
persone.

Darea de imprumute simple la neparticipanti, și de
imprumute ipotecari și cumperarea și vendiarea de imobilie
— cu privire la marginitele midiu-loce de bani, de cari dis-
pune institutulu la inceputu, și fiindu-cá imprumutele ipote-
cari se potu face numai pre unu tempu indelungatu, prin
urmare absorbu și det. agu sumele disponibile pre unu tempu
mai mare, decâtu ar' jaceá acést'a in interesulu prospera-
rei și aventarei junelui institutu — se decise a nu se incepe.

Estrasu d. „G. Tr.“

Ocn'a-Desiului, in 29 martie 1872.

Onorab. Dle Red! Poporulu romanu gr. cat. d'in opi-
dulu Ocn'a-Desiului cá de o parte să faca destulu mandate-
loru mai inalte scolare, éra de alt'a vedindu necesitatea de
a-si poté cultivá tenerimea in numeru mai mare decâtu pá-
na acum'a, inca in ver'a trecuta s'a nesuitu a-si largi si re-
nová edificulu scolei, asié câtu acum toti cei abili de scol'a
de tote dílele potu incapé cu destula comoditate. Cu parere
de reu trebuie inse că să spunemu cum-cá prin intrevenirea
deseloru nenorociri de cari au trebuitu să sufera nu numai
poporulu nostru, ci, potemu díce, mai toti locuitorii Tran-
silvaniei, acést'a scola nu s'a potutu gatá asié câtu in tem-
pulu de érna să nu sufera invetiamentulu. Recolt'a cea slaba,
scumpetea cea mare pentru totu ce contribué la traiulu
vietiei, apoi pre langa acestea ne mai pomentele executiuni
pentru dare, sunt mai alesu in comitatulu Solnocu-interioru
pentru bietulu poporu câte-va plage ce lu facu cá nu arare
ori să suspine. Avendu noi in vedere si cunoscundu pré bine
miseritatea poporului romanu d'in locu, ne amu consultatu
că barem prin ce ni va fi cu potintia să tindemu aju-
toriu la organizarea completa a scolei romane susu-men-
tionate.

Dupa o meditatie mai indelungata amu ajunsu la con-
vingerea, că jocarea unei piесе teatrale câtu de simpla ar fi
fortu cu scopu, de o parte pentru cá să veda si fratii ma-

giari conlocutori, că romanul înca scie să facă ce e bun și frumos și că diu nu e asié de duru și nepoleitu precum li place a crede; éra de alt'a nutriamu mare speranția eă pre acésta cale dora s'ar adună sumulția mai însemnata în favorulu scolei.

Candu se resolve seriosu efeptuirea unui lacru, se întielege de sine că impune detorintia a delaturá tote pedecelile spre a ajunge tientiá dorita. E cunoscutu și aceea, că omulu înainte de a începe lucrulu proiectatu presupune de multe-ori multu mai pucine greutăți decum ele în ai-ve au să urmedie, și e chiaru bine candu cine-va cugeta astu-felu, că-ci la d'in contra nimene nu s'ar încercá intru efeptuirea unui lucru bunu și salutaru. Astu-feliu cugetámu și noi la începutu în reprezentatiunea piesei teatrale „Cuiulu în paréte” că fiindu simpla n'ar costá neci spese neci truda multa, înse numai dupa ce amu începutu la lucrulu, voindu a face ce-va de treba, ne amu amăritu, că asemeni întreprinderi pentru omeni ne-dedati și ne-deprinsi sunt cam grele. Dupa cum înse se exprimá dlu corespundinte „Unu ospe,” în Nr. 29 „Fed.,” la ori-ce încercare se recere constanția, voia resoluta și larnică, că-ci apoi tote se potu.

Că să potemu satisfacé detorintiei nostre și totu oda ta dlu corespundinte d'in „Feder.” să nu fia în tema facia cu convingerea Dsale, éta ne și grabimú cu presentarea ratiocinului despre venitul și spesele cu ocaziunea reprezentatiunii piesei teatrale „Cuiulu în paréte,” precum și a balului tîenutu cu acésta ocaziune în 25 febr. în opidula Oen'a-Desiului, cu tote că amu mai sperá de la unii înca ofertulu apromisú, care înca să se induca în acelu-a de odăta.

La împartirea biletelor de invitatiune s'au capetatu d'in Gherl'a de la unii D. Canonici și profesori și preoti sum'a de 7. fl. v. a. D'in Desiu 2. fl. v. a., la olalta 9. fl. v. a. Totu cu acésta ocaziune d'in locu 20 fl. 92. cr. v. a., éra în ser'a reprezentatiunii sum'a de 25. fl. 45. cr. v. a. Sum'a totale incursa face 55 fl. și 38 cr. v. a.

Spesele facute atátu pentru balu câtu și pentru reprezentatiune facu sur'a de 33 fl. 12 cr. v. a.

Subtragnandu-se spesele d'in venitul totalu venitul face sum'a de 22 fl. 25 cr. v. a., carea e destinata că ajutoriu la pavimentarea salei de invetiamentu.

Avemu de a însemná, că d'in caus'a tempului nefavoritoriu, ce numai chiaru în ser'a aceea si-a aflatu loculu, forte multi ospeti invitati au fostu impedecati de a participa, nu ne îndoimú înse, ba chiaru sperámú că si-voru tîené de detorintia romanesca a contribuf cu denarii lorú în favorulu scolei nostre, vedîendu că nu s'a potutu esoperá sumulția mai însemnata.

Acei prea stimati domni, cari, avendu la anima prosperarea invetiamentului, au contribuitu cu sucursulu materiale pentru acésta scola, primesca atátu de la noi, câtu și de la poporulu romanu, multiamita adunca.

Éra dlu corespundinte d'in „Fed.” „Unu ospe” i promitemu, că asemeni întreprinderi pre la noi s'aru mai încercá, dacă înse, câtu pentru venitul curatu în folosulu scolei, amu fi mai norocosi că de asta-data, că-ci, diu, atari lucruri aru meritá mai mare partinire.

Comitetulu arangiatoriu.

Ér-Sudureu, 21. martie 1872.

(Neobraznicia fără parechia și insielatiune ce n'ati mai audítu)

În „Népszava” Nr. 11. cu datulu Ér-Sudureu*29. faura aparú una provocatiune, în care sunt chiamati toti alegatorii d'in Cerculu Tasnadului a se alipi de principiile profesate de actualulu deputatu alu acestui cercu, că asié la alegeriile venitorie să fia toti într'o unire și să pota face votisare unisona.

Sub acésta provocatiune, spre cea mai mare a mea nimire, vedíu subsemnatu și numele meu și a docintelui romanu Petru Vlaica.

D'in incurcatur'a ideelorú cuprinse în acésta provocatiune și stílu d'in seclulu trecutú, cunoscu pre auctorulu acestei-a în person'a lui F a z e k a s Ferencz, predicatoru ref. d'in locu; dar' numele meu și alu docintelui cum au resaritu acolo? la antái'a vedere nu-mi poteam face idea. — Provocaiu numai decátu pre docintele și lu întrebaiu: Dta subscriu-ti-ai numele sub acésta mangitura? — Docintele uimitu citescé titlulu provocatiunii și mi-respondé „da”; — scii ce ai subscriu? dîseiu, și de scii, pentru ce ai facutu acést'a? „Ce am subscriu nu sciu”, mi-replicá, „pentru că DVostra sciti câtu de pucinu precepu eu limb'a magiara, dar' v'am vedíutu subscriu și m'am subsemnatu.” — Cine ti-a adusu scrisorea — lu întrebaiu mai departe, — că să te subscrii? „Veres Samu, honvedulu, mi-a adusu-o mai în dílele trecute”, fú respunsulu docintelui. — Éta enigm'a deslegata, éta insielatiunea fără parechia desco-perita!

În 29. fauru demaneti'a, cam pre la 8 ore, intrá la mine cá o vulpe batrena predicatoru reformatu, și dupa-ce me vedíu cá me ocupu — fiindu dispusu la alta parochia — cu scrierea inventarielorú besericesci de o parte, éh' de alt'a că sum în mare confusiune pentru soci'a mea morbosa, langa care priveghiasem tota noptea, — mi-spuse cá elu a scrisu unu proiectu pentru infintierea unei bibliotece la societatea de lectura d'in locu, și numai pentru ace'a a venitú, că să me roge să-lu spriginescu și eu cu subscrierea

mea. — Ce ajunge subscrierea mea la acelu-a, candu eu me stramutu de aici? lu întrebaiu, — „numai atái'a că se voru indemná mai multi a lu primá;” ada-lu dara... „ti-lu tramitu îndata”, și cu ast'a se departá.

Nu trecura 5 minute de la departarea predicatorului, și éta intra Veres Samu, honvedu d'in 1848, și presentandu-mi scrisorea tramisa de predicatoru, me rogá să o subscriu curundu, că are de a mai merge în multe locuri cu ea. — Eu, în mediul-loculu ocupatiunilorú de mai înainte și în confusiunea care me aflam, [parte ne-presupunendu că scrisorea ace'a involve viper'a Cleopatrei, parte că să vedu câtu mai repede pre honvedulu (bute de rachiu) espedatu d'in casa-mi, țara de a cití scrisorea ce mi s'a presentatu, bona fide, o am subscriu, și éta-me pacalitu cu docinté cu totu! Amu subscriu proiectu și suniemu publicati cá autori ai unei provocatiuni necioplite!

Ce te-a condusu, Dle Fazekas, la acésta fapta țara rusine? Ce ai cugetatu candu ti-ai tramisu sclavulu demnu de Dta la mine cu scrisore falsa? nu ti-ai adusu aminte, că de ti-voiu observá cum-va misiell'a, ti-voiu tramite secretariulu pre horou? Au dora ai speratu, că dacă mi-voru vedé alegatorii d'in cerculu Tasnadului numele subscriu sub provocatiunea DTale cea ne bardalita, voru acurge în ruptulu capulu cá să voteze pre idolulu DTale G. B., care preste cadavre romane a ajunsu și acum la banc'a de ablegatu? reu te insieli! Romanii d'in acestu cercu, cu multu sunt mai „tîene minte”, de câtu să-si nite veri odăta de memorabil'a alegere d'in urma de la Tasnadu, unde li-ati spartu capetele, li-ati varsatu sangele și li-ati despoiatu pre fi de tata și pre socla de barbatu.

Onorati cetitori înca mi voru díce, sciu, „pentru ce te-ai subscriu pre nevedite? pentru ce nu ai fostu mai precautu?” ei, dar' cine ar' fi potutu presupune atái'a reutate într'unu omu care ti-a amblatu în casa siepte ani? Cine ar' fi potutu cugetá, că unu batranu slabanogu, pre care l'ai primitu în casa-ti, și câtu d'in sila, câtu d'in mila i-ai facutu câte odăta și bine, la urma te va insieli cu atái'a perfidia? și în locu de a-ti fi cu recunoscintia, potendu face, ti-va spendiará numele pre tabl'a compromisiunii?

Ionu Moldovanu,
preutu rom.*)

Cizeriu, în 22. martie, 1872.

Onor. Redactiune! În numerulu 126—1871. alu acestui pretiutu diuariu prin una corespundintia relativa la alegeriile membrilorú comitetului cottsú în cerculu Cizeriului, Comitatu Crasna, am fostu atacatu și vatematu în sentimintele și onorea mea nationala în modulu celu mai necrutatoru. Am tacutu la acelea ofense fiindu convinsu, că cei ce me cunoscu sunt pre convinai despre contrariulu; înse acum dupa provocárele mai multorú amici și cunoscuti ai mei, că să nu trecu cu vederea acea corespundintia calumniatoria, vinu a apelá la cunoscut'a nepartialitate a onoratei redactiunii rogandu-ve, că să bine-voiti a dá locu urmatoriei rectificatiuni:

Despre portarea mea în cause publice nationale, nu voiescu a face amintire în acestu locu. — Acést'a o cunoscu romanii d'in cottulu Crasnei și d'in giura, cari potu documentá, că, candu a cerutu binele natiunii mele romane, am statu și stau totu de-a-un'a la loculu meu, prin urmare epitetulu ce mi se dá si asemenarea, ce mi se face, sunt nesce apucature fortiate d'in crerii necopti séu amestí de spirituose ai lui „Prelucanu.”

Sum omu alu faptelorú si vorbelorú mele, și chiaru pentru aceea si cu asta ocaziune spunu verde și chiaru, că am cortesfu contr'a preutulú Nichi în favorulu altui romanu. Motivulu mi-a fostu forte simplu: am voitu cá să nu ne compromitemu prin dsa, a carui víctia scandalose și demoralisatoria a devenitu proverbiu în întregu Selagiulu, — și chiaru pentru aceea se mira lumea întreaga, cum de superiorii lu suferu pre acestu preutu, care în locu de cuvintele evangeliului predica poporulu în betfa și s'odómia; care a adusu poporulu, concediatu grigei sale parintiesc, la estrema [coruptiune morale.

Asié dar' am voitu să nu ni aretámú rusinea nostra și strainilorú. Nu mi-a sucesu; și ast'a servece spre laud'á lui Nichi, fiindu-cá, dorere, poporulu nostru neluminatu e mai aplecatu spre rea decátu spre bine, și parintele N. a sciutu a cascigá pre partea sa o mare parte a poporului. A prefacutu în birtu scol'a d'in Cizeriu și acolo a adaptatu poporulu coruptu. A facutu birtu d'in aceea scola pomposa, la a carei cladire dsa n'a contribuitu neci o petricica, și la a carei edificare a asudatu cu mine d'impreuna poporulu, pentru a redicá culturei una casa de care se ni fia fala înainte altorú sate.

Ni-a sucesu, dar' si atotu-poterniculu N. i-a sucesu a-o spurcá si ast'a, — acést'a se vedé a-fi missiunea suprema a dsale.

În urma nu potú lasá ne amentita atribuirea facuta acelu-a ce i-a spusu verde în facia tote insusfrirele numindu-lu de „poleacu”, înse apostrofatu nu e poleacu ci ro-

*) Buna invetiatura pentru toti cei ce ori d'in defertia, complacere, sfiela, n'au curagiulu d'a refusá, ori d'in nebagare de sema comitu imprudentia d'a semná numele sub scrieri, alle carorú cuprinsu nu li e deplinu cunoscutu.
Red.

manu adeveratu și proprietariu de pamentu, și înca cu simtiuri nobile romane, — acestu-a numai d'in invidia l'au numitu asié, dupa cum mai susu am dîsu, spunendu-i în facia tote, ce de nu ar' fi fostu drepté si adeverate, l'ar' fi cautatu pre calea legale pentru vatemare de onore, înse la acestea au tacutu N. cá piticulu si face si asta-di.

Ioane Pappu,
notariu și magistru de posta reg.

Anunțiu.

D'in partea directiunii subscribe, adunarea generala a asociatiunii nationale în Aradu pentru cultura poporului romanu, conformu conclusului directionalu, adusu în 17. martie anulú c. sub Nrulu 115, cu acést'a se convoca pre 21. aprilie, 3. maiu, 1872. la 9 ore înainte de media-di, în Aradulu vechiu.

Despre ce onorab. publicu romanu, și cu deosebire onor. membrii ai asociatiunii prin acestu anunțiu se încunoscintídia, fiindu deodata poftiti, cá la acésta adunare generala să participe în numeru câtu mai frumosu, mai alesu dupa ce acést'a în întielesulu §-lui 16 alu statutelorú nostre se conchiama si „ad hoc” pentru modificarea statutelorú.

Datu d'in siedinti'a directiunii asociatiunii nationale d'in Aradu pentru cultura poporului romanu, tîenuta în 17. martie 1872.

Ioane Popovicu Desseanu, m. p., I. Codreanu, m. p.,
directoru secundariu. notariu.

VARIETATI.

*(U n u o r a s i u c e s e c u t r o p e s c e.) D'in Iserlohn se scrie diuariulu „Essener Ztg” cu dat'a 13. martie, cá întreg'a parte nordu-ostica a orasiului Iserlohn, ¼ parte a teritoriului ei, case, drumuri și beserice, tote se cutropescu. Pamentulu pre totu-indenea atátu e de nescuru, încátu în momentulú acestu-a, 13. mart., în una strada mica 25 familie au trebuitu să-si caute domiciliu în altu locu.

*(U n a d o r i n t i a p i a.) Diuariulu ultramuntanu „Patria bavaresa” comunica dupa scriere altorú diuarie, că starea sanetáti imperatului nemtiescu ar' fi forte amenintata, și apoi adauge: „diu ar' fi peccatu, dacă imperatulu n'ar traf pána la 1874, cá să pota vedé caderea asié numitulú imperiu germanu.”

*(D i r e c t i u n e p o s t a l e i n C e r n a u t i.) Majestatea Sa a aprobatu infintierea unei directiuni postale în Cernauti pentru ducatulú Bucovina, care pána acum'a se tîené de iuredictiunea directiunii postale d'in Leopole.

*(M o n o p o l u l u d e t u t u n u i n R o m a n i a.) Guvernulu romanu publica concursu de licitatiune pentru esarendarea monopoulului de tutunu. Licitatiunea se va tîené în 5/17 maiu. Esarendarea se estinde pre tempu de 15 anni, solvirea pretiului arendei este impartita în trei periode de câte 5 anni. Personele, cari vreu să iée parte la concurentia, sunt obligate a depune înainte de începerea licitatiunii una garantia de 300.000 franci, séu în bani gat'a séu în chartie ale vre unui imprumutu romanu. Concurentia se începe asup'r'a pretiului arendei annuale si anume pentru fia-care d'in acele trei periode, în care e impartitu tempulu întregu alu arendei. Ofertele au să contiená trei pretiuri deosebite si corespunditorie celorú trei periode, cari pretiuri voru aretá una crescere de celu pucinu 20 procenté de la unu periodu la celu-a-altu.

*(I n t r i g e u n g u r e s c i.) Diuariulu „Pester Lloyd” se scrie cá în Logosiu s'ar' fi constituitu comitetulu partidei deachiane, în care ar' face parte si preutulú gr. or. Adamu Roza. Acestu comitetu a proclamatu pre famosulu Béla Frummer de candidatú de deputatu pentru cerculu Logosiuului în contr'a deputatulu romanu nationalu. — Sperámú înse cá virtutea poporului romanu și energi'a partidei nationale va scf dá preste capu aceste intrige nerustate si degradatorie, si va attestá lumei d'in nou caracterulu seu nationalu romanu si necorruptu.

*(R e s u l t a t e l e b e t f e i.) De candu procedurile distilatiunii au permis de a isolá spirtulu de vinu si de a trage alcoholulu nu numai d'in mustula de struguri, ci d'in tote substantiele vegetale ce contienú materia saharosa, betfa s'a intinsu cá o lepra asup'r'a lumei, cu nisce caractere necunoscuté pána atunci. Pre câtu timpú omenii nu au avutu la dispositiunea lorú de câtu numai beutere fermentante: cá vinulu, idromel'a, berea, reulu a fostu restrinsu, efectele erau trecutorie si nu aduceau cu sine acelu cortegiu numerosu de bole si nenorociri pre cari le vedemu desfasurandu-se asta-di. În acele timpuri primitive betfa nu se cunosceá, erá necunoscutu alcoholismulu, acésta betfa noua, care pote produce tote calamitátiile fisice si morale, fără aparentia de betfa. Reulu acestu-a esiste în tota Europ'a si în lumea cea noua; a atacatu o multime de tierre: Euglitter'a, Rusi'a, Germani'a întrecusera pre Franci'a; dar' acést'a s'a pusu cá să le ajunga cu viciuniunea ei meridionale, care nu este de câtu unu periculu mai multu. Unde ne aflamú asta-di? se întreba unu jurnalú franceu. Éta faptele; cifrele aduse de statistica: ele sunt spaimentatorie. — La Academi'a franceza de medicina D. Joly a produsu documente d'in care resulta, cá printre lucratorii marilorú aglomeratiuni industriale d'in Franci'a consumatiunea alcoholului nu se cobora pre fie-ce anu mai josu de 28 litre

